IX kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii (nr 48)**

z dnia 16 listopada 2021 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii (nr 48)

16 listopada 2021 r.

Komisja Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii, obradująca pod przewodnictwem posła **Jana Grabca (KO)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– informację na temat referencyjności danych w rejestrach publicznych i zapewnienia efektywnego dostępu do danych referencyjnych wewnątrz administracji.

W posiedzeniu udział wzięli: **Adam Andruszkiewicz** sekretarz stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów wraz ze współpracownikami, **Małgorzata Orłowska** specjalista do spraw analiz w Dziale Współpracy, Informacji, Analiz i Programów Związku Powiatów Polskich, **Joanna Karczewska** członek Stowarzyszenia ISACA Warszawa oraz **Radosław Nielek** stały doradca Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Magdalena Krzymowska** i **Wioletta Więciorkowska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Jan Grabiec (KO):

Dzień dobry państwu. Szanowni państwo, otwieram posiedzenie Komisji Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii.

Stwierdzam kworum oraz przyjęcie protokołu z poprzedniego posiedzenia Komisji wobec niewniesienia do niego zastrzeżeń.

Witam państwa posłów oraz gości uczestniczących w posiedzeniu. Witam sekretarza stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów pana Adama Andruszkiewicza wraz ze współpracownikami. Witam koordynatora do spraw społeczeństwa informacyjnego i smart city w biurze Unii Metropolii Polskich. Czy jest pan Sylwester Szczepaniak? Jeszcze nie dotarł. Jak widzę, nie mamy też reprezentanta Związku Powiatów Polskich…

Specjalista do spraw analiz w Dziale Współpracy, Informacji, Analiz i Programów Związku Powiatów Polskich Małgorzata Orłowska:

Jestem.

Przewodniczący poseł Jan Grabiec (KO):

A, jest pani. Witam serdecznie. Pani Małgorzata Orłowska, reprezentująca Związek Powiatów Polskich. Zgadza się, tak?

Specjalista ZPP Małgorzata Orłowska:

Tak.

Przewodniczący poseł Jan Grabiec (KO):

Widzę na sali panią Joannę Karczewską ze Stowarzyszenia ISACA Warszawa. Witam stałego doradcę Komisji, pana Radosława Nielka. Witam wszystkich przybyłych, rzecz jasna.

Porządek dzisiejszego posiedzenia przewiduje rozpatrzenie informacji ministra cyfryzacji na temat referencyjności danych w rejestrach publicznych i zapewnienia efektywnego dostępu do danych referencyjnych wewnątrz administracji. Czy są jakieś uwagi do porządku dziennego posiedzenia ze strony członków Komisji? Nie widzę zgłoszeń. Porządek dzienny został przyjęty i w związku z tym przystępujemy do rozpatrywania porządku.

Bardzo proszę pana ministra Adama Andruszkiewicza, sekretarza stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, o przedstawienie informacji.

Sekretarz stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów Adam Andruszkiewicz:

Bardzo serdecznie dziękuję.

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, państwo parlamentarzyści, przekazaliśmy na ręce Wysokiej Komisji bardzo szczegółową informację na temat zapewnienia efektywnego dostępu do danych referencyjnych wewnątrz administracji, dlatego też z tego miejsca pozwolę sobie przedstawić bardzo skróconą wersję informacji. Przedstawię skróconą wersję także ze względu na sygnalizowane mi inne aktywności państwa posłów oraz odbywające się posiedzenia innych komisji, na których państwo posłowie muszą się pojawić w ramach swoich prac parlamentarnych.

Administracja publiczna gromadzi i utrzymuje szereg podstawowych danych niezbędnych dla realizacji wszystkich procesów administracyjnych oraz będących podstawą wszystkich procesów gospodarczych – począwszy od danych osób fizycznych, podmiotów gospodarczych, ich uprawnień, danych adresowych i lokalizacyjnych, środków transportu, poprzez cały szereg danych specyficznych dla poszczególnych sektorów gospodarki, takich jak zdrowie, rolnictwo, edukacja i nauka, finanse, sprawiedliwość itd. Kluczowym dla rozwoju gospodarki państwa jest zapewnienie efektywnego, optymalnego kosztowo dostępu do aktualnych, kompletnych, wysokiej jakości, wiarygodnych danych, gwarantowanych przez państwo; danych gromadzonych w zbiorach danych prowadzonych przez administrację publiczną, a dokładnie – przez podmioty realizujące zadania publiczne. Takie dane nazywamy danymi referencyjnymi.

Rejestry przechowujące takie zbiory danych to referencyjne rejestry publiczne. Przykłady referencyjnych rejestrów publicznych to m.in. oczywiście rejestr PESEL, który przechowuje i udostępnia referencyjne dane osób fizycznych, rejestr REGON dla podstawowych danych wszystkich podmiotów gospodarczych, rejestr TERYT i rejestr PRG, czyli państwowy rejestr granic i rejestr jednostek podziałów terytorialnych kraju, rejestr CEPIK, zawierający dane pojazdów i kierowców, centralny wykaz produktów leczniczych czy krajowy rejestr karny.

Proponowane pryncypia używania danych. Korzystanie wyłącznie z danych referencyjnych prawidłowych i zaufanych jest podstawą podejmowania prawidłowych decyzji administracyjnych i gospodarczych. Korzystanie z już istniejących w rejestrach danych to także ułatwienie życia obywatelom i urzędnikom – to wstępne wypełnianie formularzy istniejącymi danymi, automatyczna weryfikacja zamiast ręcznego wprowadzania danych za każdym razem i dostarczania zaświadczeń. Chcemy wprowadzić to usprawnienie, a co za tym idzie – optymalizację kosztów usług publicznych oraz lepszą jakość danych wynikowych.

Jeśli chodzi o kwestię dostępu do danych, to aktualny stan dostępu do wysokiej jakości zaufanych danych referencyjnych, przetwarzanych w zasobach informacyjnych państwa, oraz sposób wykorzystania tych danych jest niezadowalający w wielu obszarach, chociaż oczywiście jest przez nas stale ulepszany, co jest doceniane w wielu miejscach. Poprawa wymaga szeregu działań natury legislacyjnej, organizacyjnej i technicznej po stronie organów prowadzących rejestry publiczne i systemy informatyczne, wspartych działaniami z punktu widzenia całej administracji publicznej na poziomie Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, prowadzonymi przez ministra właściwego ds. informatyzacji.

W ramach koniecznych działań planujemy wprowadzić m.in. koordynację działań resortów, ustalanie strategii, standardów i opracowywanie rozwiązań horyzontalnych. Planujemy wsparcie w negocjacjach interesariuszy z gestorami danych, co jest niejako niezbędne dla powodzenia przedsięwzięcia, dlatego że spora część istniejących problemów wynika z wyspowości resortowej. Kluczowe są tu działania związane z identyfikacją i formalnym ustanowieniem referencyjnych rejestrów publicznych, utrzymujących i udostępniających – w cudzysłowie – jedną wersję prawdy, oraz efektywnym udostępnianiem danych referencyjnych z tych rejestrów w oparciu o planowaną krajową platformę udostępniania danych. Działania te prowadzone są w KPRM w ramach Architektury Informacyjnej Państwa (AIP), we współpracy z Komitetem Rady Ministrów do spraw

Cyfryzacji (KRMC) i Radą Architektury IT KRMC oraz instytucjami administracji publicznej, które są zarówno gestorami tych rejestrów, jak i interesariuszami – konsumentami danych pochodzących z innych rejestrów.

Planowane jest umocowanie prawne tych mechanizmów w ustawie o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne w ramach tzw. dużej nowelizacji. Aktualnie będziemy procedowali tzw. małą nowelizację, która będzie obejmowała najpilniejsze zmiany oraz wdrożenie niezbędnych komponentów technicznych w ramach projektów zgłoszonych do „Krajowego planu odbudowy".

W ramach celów, które sobie przedstawiamy, przede wszystkim mamy na myśli działania zmierzające do polepszenia jakości, dostępności, użyteczności i powtórnego wykorzystania zasobów danych państwa. Są to działania kluczowe dla podniesienia interoperacyjności rejestrów i systemów IT podmiotów publicznych, dla jakości e-usług publicznych, ułatwienia i optymalizacji kosztów cyfryzacji. Te działania są podstawą i pierwszym krokiem do wdrożenia zarządzania danymi w państwie, podniesienia jakości danych państwa, eliminacji zbędnej redundancji, wdrożenia zasady *once-only*, czyli jednokrotnego wprowadzania danych do rejestrów publicznych i wykorzystywania danych, które już są w posiadaniu administracji.

Panie przewodniczący, tak jak sygnalizowałem, bardzo szczegółowy materiał został przekazany na ręce państwa parlamentarzystów. Z uwagi na prośby, które od państwa otrzymałem, nie chciałbym go teraz szczegółowo przedstawiać. Natomiast jeśli chodzi o dyskusję, o ewentualne pytania, to jesteśmy do dyspozycji państwa posłów. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Jan Grabiec (KO):

Dziękuję bardzo, panie ministrze.

Otwieram dyskusję. Kto z państwa chciałby zabrać głos? Czy ktoś z członków Komisji lub spośród gości chciałby zabrać głos? Proszę, pan Radosław Nielek, stały doradca Komisji.

Stały doradca Komisji Radosław Nielek:

Dzień dobry państwu. Dzień dobry, panie ministrze. Mam jedno pytanie dotyczące rejestrów referencyjnych. Tam jest oczywiście wymieniona cała lista obowiązków – zarówno dla tych, którzy korzystają z rejestrów, jak i dla tych, którzy będą tworzyć te rejestry czy są jakby odpowiedzialni za prowadzenie rejestrów. A więc w całym dokumencie nie znalazłem informacji o tym, że prowadzący rejestr referencyjny… Bo skutkiem tego, że coś zostaje rejestrem referencyjnym, jest to, że wszyscy, którzy korzystają z danych znajdujących się w tym rejestrze bądź z danych, które są gdzieś zdublowane, ale są tożsame z danymi w rejestrze, mogą korzystać z tego konkretnego rejestru prowadzonego przez konkretny podmiot. Brakuje mi informacji o tym, że korzystanie z tych rejestrów będzie bezpłatne, to znaczy że udostępnianie zapisów z tego rejestru będzie odbywało się bez kosztów dla korzystających.

Skoro zmuszamy korzystających do korzystania z tego jednego jedynego rejestru, to powinniśmy zapewnić im także bezpłatne korzystanie z rejestrów; w większości zapewniamy taką możliwość samorządom i innym urzędom, które potencjalnie z nich korzystają, ponieważ to są główne podmioty wykorzystujące rejestry. Zapisu o bezpłatnym korzystaniu zabrakło mi w dokumencie i nie wiem, czy taki zapis znajdzie się finalnie w ustawie. A to nie jest do końca pusty zapis, bo na przykład w odniesieniu do danych, zwłaszcza do danych geodezyjnych, kwestia bezpłatnej dostępności wcale nie jest taka oczywista i nie wynika z przepisów prawa w momencie, gdy dostajemy się na przykład do rejestru PESEL.

Dziękuję.

Sekretarz stanu w KPRM Adam Andruszkiewicz:

Panie przewodniczący, odpowiadając na pytanie – z mojej wiedzy wynika, że dostęp w większości przypadków ma być zdecydowanie bezpłatny. Niemniej jednak to jest tak daleko idąca deklaracja, że jeśli pan przewodniczący pozwoli, to złożyłbym Wysokiej Komisji odpowiedź na piśmie, żeby dokładnie sprawdzić tę wiedzę, bo rejestrów jest całkiem sporo. W tej sytuacji nie chciałbym tutaj deklarować, że dostęp do wszystkich

rejestrów będzie zupełnie bezpłatny, bo być może się okaże, że jednak nad czymś takim pracujemy.

Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Jan Grabiec (KO):

Dobrze, poczekamy na tę odpowiedź.

Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze zabrać głos w sprawie przedstawionej informacji? Bardzo proszę. Nie widzę w tej chwili zgłoszeń. Czy pan minister chciałby coś dodać?

Sekretarz stanu w KPRM Adam Andruszkiewicz:

Panie przewodniczący, oczywiście jesteśmy do dyspozycji. Jeśli ktoś z państwa parlamentarzystów chciałby jeszcze pogłębić wiedzę lub być może wejść z nami w jakąś współpracę bądź polemikę w tym zakresie, to jesteśmy do dyspozycji – nie tylko w ramach pracy w Komisji, ale oczywiście także zapraszamy bezpośrednio do nas, do budynku przy ul. Królewskiej 27.

Przewodniczący poseł Jan Grabiec (KO):

Bardzo dziękuję, panie ministrze.

Nie widzę więcej zgłoszeń w dyskusji i w związku z tym stwierdzam, że zamykam dyskusję.

Informuję, że na tym wyczerpaliśmy porządek obrad obecnego posiedzenia Komisji. Zamykam posiedzenie Komisji.

Członkom Komisji przypominam, że spotykamy się ponownie dzisiaj o godzinie 16:30 na ciąg dalszy wspólnego posiedzenia z Komisją Finansów Publicznych. Dziękuję bardzo.

Dziękuję, panie ministrze, dziękuję paniom i panom posłom. Dziękuję gościom.